

FORSKRIFTSMAL

Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Troms og Finnmark.

Tittel: «Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Troms og Finnmark.»

Hjemmel «LOV-1995-05-12-23-§3, LOV-1995-05-12-23-§18, delegering 23.11.2018 av myndighet til fylkesmannen etter jordloven § 18 gitt av Landbruks- og matdepartementet»

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Formålet med tilskudd etter forskriften er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder i **Troms og Finnmark** fylker.

§ 3 Grunnvilkår

Tilskudd etter denne forskriften kan gis til

- a) foretak som har gjennomført tiltak på arealer de disponerer i søknadsåret. Foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og må være registrert i Enhetsregisteret.

- b) beitelag kan søke tilskudd for drift etter § 5 Drift av beitelag. Med beitelag menes i denne forskriften sammenslutninger som er registret som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Kapittel 2 Kulturlandskap

§ 4 Drift av bratt areal

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til drift av bratte arealer for å holde arealene i hevd og ivareta et åpent kulturlandskap.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikkje tatt inni selve forskriftsmalen)

Teksten i forskriftsmalen:

Det kan gis tilskudd for drift av jordbruksareal med hellingsgrad på [1:5 eller brattere, eller 1:3 eller brattere] for å ivareta kulturlandskapet.

Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar per foretak det kan gis tilskudd for.

Tiltaksklasser*: overflatedyrka og fulldyrka 1:3, overflatedyrka og fulldyrka 1:5, fruktdyrking 1:3, fruktdyrking 1:5, innmarksbeite 1:3, innmarksbeite 1:5, innmarksbeite 1:5.

*Ved jordbruksoppgjøret i 2018 ble det bestemt at tilskudd for drift av bratt areal skal gis i alle fylker unntatt Østfold, Akershus, Vestfold og Finnmark, Jf. Prop. 94 s (2017 – 2018)

Tilskuddet kan ikke avgrenses til gitte områder, dvs. at tiltaksklassene overflatedyrka og fulldyrka 1:3 og overflatedyrka og fulldyrka 1:5 må benyttes i hele fylket. Fylkesmannen kan velge hvorvidt de øvrige tiltaksklassene skal nyttes.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst i § 4 Drift av bratt areal:

Det kan gis tilskudd for drift av bratt jordbruksareal med hellingsgrad på **1:5 eller brattere** for å ivareta kulturlandskapet.

Det kan gis tilskudd for minst 10 daa med helling 1:5 eller brattere. Det kan gis tilskudd for inntil 50 daa. Areal merkes av på kart.

Tilskuddet gis i hele Troms og Finnmark for areal som er overflatedyrka/fulldyrka eller innmarksbeite. Tilskudd til overflatedyrka/fulldyrka areal krever at det er slått på arealet. Innmarksbeite må skjøttes utover beiting.

Tiltaksklasser:

Overflatedyrka og fulldyrka 1:5

Innmarksbeite 1:5

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 5 Drift av beitelag

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til samarbeid om beiting med sikte på god utnyttelse av beiteressurser i utmark og effektivt tilsyn med minst mulig tap av dyr. Slikt samarbeid kan gjelde tilsyn, sanking og ettersyn og vedlikehold av gjerder og installasjoner.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Teksten i forskriftsmalen:

Det kan gis tilskudd for drift av beitelag som oppfyller vilkårene i § 3b.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere bestemmelser om antall medlemmer i beitelaget, krav til tilsyn med dyrene på beite og årlig rapportering av driften.

Tiltaksklasser: storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på utmarksbeite.

Vårt forslag til tekst i § 5 Drift av beitelag:

Det kan gis tilskudd for drift av beitelag som oppfyller vilkårene i § 3b.

Beitelaget må ha minst 2 aktive medlemmer, det vil si medlemmer med egne besetninger som deltar i beitelagsaktivitetene.

Laget må organisere effektivt og forsvarlig tilsyn og sanking av dyr i beiteområdet.

Tiltaksklasser: **Storfe/hest, småfe.**

Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på utmarksbeite.

§ 6 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til beiting av verdifulle jordbruksarealer for å holde arealene i hevd, samt å bevare et jordbrukspreget og åpent landskap.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Teksten i forskriftsmalen:

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere bestemmelser om beitetrykk og varighet av beitingen.

Fylkesmannen skal bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for.

Fylkesmannen kan bestemme om tilskuddet skal utmåles per dekar eller dyr.

Vårt forslag til tekst i § 6 Beiting av verdifulle jordbruksarealer i innmark:

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer. Arealet må være fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite.

I Troms gjelder dette områder definert innenfor jordbrukslandskapstype «Kysten av Troms».

I Finnmark gjelder tilskuddet for gårdsbruk uten helårs veiforbindelse i Finnmark, og til beite av fulldyrka/overflatedyrka areal eller innmarksbeite, som ligger ytterst ved havet eller minimum 200 meter over havet. Tilskuddet kan gis til beite i følgende kommuner: Kautokeino, Loppa, Hammerfest, Måsøy, Nordkapp, Berlevåg, Båtsfjord og Vardø. I tillegg kan tilskuddet gis til følgende begrensede områder: Øyene Seiland, Stjernøya og Sørøya, Veidnesklubben i Lebesby, områdene i Vadsø kommune øst for Vadsø by.

Beitetid må minimum være 5 uker i søknadsåret.

Det kan ikke gis tilskudd etter både §§ 6 og 8 til samme areal.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 7 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til beiting i verdifulle jordbrukslandskap for å holde arealene i hevd, samt bevare et jordbrukspreget og åpent landskap. Beiting kan også ivareta kulturbetinget naturmangfold i utmark.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Teksten i forskriftsmalen:

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere bestemmelser om varighet av beitingen. Fylkesmannen skal bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for.

Tiltaksklasser: storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr.

Vårt forslag til tekst i § 7 Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark:

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.

Tilskuddet kan omfatte verdifulle utmarksareal i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL), arealer utan veiforbindelser samt bygdenære områder.

Beitetid må minimum være 5 uker i søknadsåret.

Tiltaksklasser: **Storfe/hest, småfe.**

Tilskuddet utmåles per dyr.

§ 8 Slått av verdifulle jordbrukslandskap

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til å holde verdifulle jordbruksområder i hevd og hindre gjengroing.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Teksten i forskriftsmalen:

Det kan gis tilskudd for slått av fulldyrka eller overflatedyrka areal for å opprettholde verdifulle jordbrukslandskap.

Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for.

Fylkesmannen skal bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst i § 8 Slått av verdifulle jordbrukslandskap

Det kan gis tilskudd for slått av fulldyrka eller overflatedyrka areal for å opprettholde verdifulle jordbrukslandskap.

I Troms gjelder dette områder definert innenfor jordbrukslandskapstype «Kysten av Troms».

I Finnmark gjelder tilskuddet for gårdsbruk uten helårs veiforbindelse i Finnmark, og til slått av dyrket jord som ligger ytterst ved havet eller minimum 200 meter over havet. Tilskuddet kan gis til slått i følgende kommuner: Kautokeino, Loppa, Hammerfest, Måsøy, Nordkapp, Berlevåg, Båtsfjord og Vardø. I tillegg kan tilskuddet gis til følgende begrensede områder: Øyene Seiland, Stjernøya og Sørøya, Veidnesklubben i Lebesby, områdene i Vadsø kommune øst for Vadsø by.

Det kan ikke gis tilskudd etter både §§ 6 og 8 til samme areal.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 9 Skjøtsel av [åkerholmer og gårdsdammer]

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å ivareta og hindre gjengroing av åkerholmer og gårdsdammer som er viktige kulturlandskapselementer og ofte har et rikt biologisk mangfold.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Teksten i forskriftsmalen:

Det kan gis tilskudd for slått, rydding eller beiting for å hindre gjengroing av [åkerholmer og gårdsdammer]. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet.

Fylkesmannen kan sette øvre grense for hvor mange åkerholmer eller gårdsdammer det kan gis tilskudd for. Fylkesmannen kan bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for.

Tilskuddet utmåles per stykk.

Vårt forslag til tekst i § 9 Skjøtsel av åkerholmer og gårdsdammer

Det kan gis tilskudd for slått, rydding eller beiting for å hindre gjengroing av åkerholmer og gårdsdammer. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet.

Tilskuddet utmåles per stykk.

Kapittel 3 Biologisk mangfold

§ 10 Slått av [slåttemyr og slåttemark]

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til slått av den utvalgte naturtypen slåttemark for å ivareta eller forbedre naturtypen.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for slått av [slåttemark og slåttemyr] som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase.

Fylkesmannen kan bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for.

Tiltaksklasse: svært viktig, viktig, lokalt viktig.

Tilskuddet utmåles per dekar eller dyr.

Vårt forslag til tekst i § 10 Slått av slåttemyr og slåttemark

Det kan gis tilskudd for slått av **slåttemark og slåttemyr** som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase,

eller ha dokumentert registrering som ikke er lagt inn i Naturbase ennå.

Tiltaksklasse: **svært viktig, viktig, lokalt viktig.**

Tilskuddet utbetales **per dekar.**

§ 11 (13) Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til slått eller beite av arealer med særlig verdi for plante- og dyrelivet, opparbeidet gjennom tidligere tiders jordbruksdrift.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for [slått eller beite] av [biologisk verdifulle arealer] som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Fylkesmannen skal bestemme hvilke arealer eller områder tilskuddet gjelder for. Fylkesmannen kan også fastsette nærmere bestemmelser for tiltaket, herunder bestemmelser om beitetrykk og varighet av beitingen. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for.

Tiltaksklasser: slått, beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst i § 11 Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer

Det kan gis tilskudd for **slått og beite** av **biologisk verdifulle arealer** som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Tilskuddet gjelder for områder hvor de biologiske verdiene er registrert som «helhetlig kulturlandskap» i Naturbase og/eller i artsdatabanken, eller hvor det foreligger dokumentert registrering som ikke er lagt inn i Naturbase/artsdatabanken ennå.

Beiting må starte tidlig i sesongen og beitetrykket må være tilstrekkelig til å etablere og vedlikeholde typisk beitemarksflora.

Tiltaksklasser: **slått, beiting.**

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 12 (18) Tilrettelegging av hekke- og beiteområder for fugl

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er for å ivareta fugler som er avhengige av hekking og beiting i tilknytning til jordbruksarealer. Tilskuddet kan også gis for tilpassing av drift.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for å legge til rette for hekking og beiting av fugler på eller i tilknytning til jordbruksarealer.

Fylkesmannen skal fastsette nærmere bestemmelser for tiltaket, inkludert hvilke områder tilskuddet skal gjelde. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for.

Tiltaksklasser: Høy tilrettelegging, lav tilrettelegging

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst i § 12 Tilrettelegging av hekke- og beiteområder for fugl

Det kan gis tilskudd for å legge til rette for hekking og beiting av fugler på eller i tilknytning til jordbruksarealer.

Tilskuddet kan gis for å ivareta hensynet til de truede artene dverggås og sædgås i deler av kommunene Alta, Porsanger, Nesseby og Vadsø og makrellterne i Gratangen kommune. Det kan gis tilskudd til jordbruksarealer hvor disse artene beiter eller hekker i betydelig grad.

Geografisk avgrensing er Årøya i Alta kommune, Kistrand til Kistrandnes, Stabbursnes og Børselv til Børselvnes i Porsanger kommune, Sirddagohppi, Vesterelv-området og Bunes til Bergeby i Nesseby kommune og Kariel til Paddeby, Krampenenes og Skallelv i Vadsø kommune, og Strandeng i Gratangen kommune.

Tiltaksklasser: **lav tilrettelegging**

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 4 Kulturminner og kulturmiljøer

§ 13 (19) Drift av seter

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til drift av seteranlegg. Seterdrift med beitedyr bidrar til å holde arealer åpne, er gunstig for biologisk mangfold og viktig for formidling av tradisjon og kulturarv.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for drift av seteranlegg med melkeproduksjon. Produksjonsperioden skal vare minst seks uker per sesong. Melken som blir produsert skal leveres til meieri eller foredles på setra. Produksjonen skal tilsvare minimum 45 liter kumelk eller 25 liter geitemelk i døgnet per seter.

Tiltaksklasser: egen foredling, levering til meieri

Tilskuddet utmåles per seter, fordelt på antall foretak som har dyr på setra.

Vårt forslag til tekst i § 13 Drift av seter

Det kan gis tilskudd for drift av seteranlegg med melkeproduksjon. Produksjonsperioden skal vare minst seks uker per sesong. Melken som blir produsert skal leveres til meieri eller foredles på setra. Produksjonen skal tilsvare minimum 45 liter kumelk eller 25 liter geitemelk i døgnet per seter.

Tiltaksklasser: egen foredling, levering til meieri

Tilskuddet utmåles per seter, fordelt på antall foretak som har dyr på setra.

§ 14 (21) Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til skjøtsel av automatisk fredete kulturminner, for å holde de synlige i jordbrukets kulturlandskap.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av [automatisk fredete kulturminner] etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Fylkesmannen kan bestemme hvilke områder tilskuddet skal gjelde for, samt hvilke automatisk fredete kulturminner som skal være tilskuddsberettiget. Fylkesmannen kan stille krav til beitetrykk eller til størrelsen av arealet som skal skjøttes rundt kulturminnet. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for.

Tiltaksklasser: beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst i § 14 Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av automatisk fredete kulturminner etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Tiltaksklasser: beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 15 (22) Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner, for å holde de synlige i jordbrukets kulturlandskap.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av [enkelstående automatisk fredete kulturminner] etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være

gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Fylkesmannen kan bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for i regional forskrift, samt hvilke automatisk fredete kulturminner som skal være tilskuddsberettiget. Fylkesmannen kan stille krav til beitetrykk eller til størrelsen av arealet som skal skjøttes rundt kulturminnet. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall kulturminner det kan gis tilskudd for.

Tiltaksklasser: beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per stykk.

Vårt forslag til tekst i § 15 Skjøtsel av enkeltstående automatisk fredete kulturminner

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av **enkeltstående automatisk fredete kulturminner** etter lov av 6. juni 1978 nr. 50 lov om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Tiltaksklasser: **beiting, slått.**

Tilskuddet utmåles per stykk.

§ 16 (23) Skjøtsel av [steingjerder, bakkemurer, trekker og alléer]

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til skjøtsel av kulturminner, for at de skal holdes vedlike og være synlige i kulturlandskapet.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for skjøtsel langs [steingjerder, bakkemurer, trekker og alléer] som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet.

Fylkesmannen kan bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for, samt nærmere angi kriterier for hvilke typer kulturminner som skal være tilskuddsberettiget. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall meter det kan gis tilskudd for.

Tiltaksklasser: bakkemurer, steingjerder, trekker/alleer.

Tilskuddet utmåles per meter.

Vårt forslag: § 16 Skjøtsel av steingjerder og bakkemurer

Det kan gis tilskudd for skjøtsel langs **steingjerder og bakkemurer** som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet.

Tilskuddet kan gis til skjøtselen i form av slått, beiting eller rydding av vegetasjon rundt kulturminnet, samt vedlikehold av selve kulturminnet som mindre reparasjoner av bakkemurer/steingjerder. Skjøtselen skal ikke skade kulturminnet, jf. kulturminneloven § 3.

Tiltaksklasser: **bakkemurer, steingjerder.**

Tilskuddet utmåles per meter.

§ 17 (25) Skjøtsel av kulturhistoriske områder

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til områdeskjøtsel i form av beiting, slått eller rydding av vegetasjon for å opprettholde viktige kulturhistoriske jordbruksområder.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for [*beiting, slått eller rydding*] av jordbruksarealer innenfor utvalgte områder av kulturhistorisk verdi, som er gjennomført slik at områdets kulturhistoriske preg blir ivaretatt.

Fylkesmannen skal bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for

Tiltaksklasser: beiting, slått/rydding.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst i § 17 Skjøtsel av kulturhistoriske områder

Det kan gis tilskudd for **beiting, slått eller rydding** av jordbruksarealer innenfor utvalgte områder av kulturhistorisk verdi, som er gjennomført slik at områdets kulturhistoriske preg blir ivaretatt.

Tilskudd kan gis til **skjøtsel** av kulturlandskap eller kulturmiljø med særskilte kulturhistoriske verdier i Troms og Finnmark. Dette omfatter områder vedtaksfredet etter kulturminneloven, utvalgte områder innenfor Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA) og områder som er utvalgt etter kommunale og regionale kulturminneplaner.

Ytterligere avgrensing innenfor områdene skal skje i samråd med regional kulturminneforvaltning.

Tiltaksklasser: **beiting, slått/rydding**.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 5 Friluftsliv

§ 18 (26) Vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å holde turstier i jordbruksområder åpne og tilgjengelige.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for vedlikehold og merking av turstier for delen av stien som går over jordbruksareal. Turstien skal være åpen for allmenn ferdsel.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere bestemmelser for tiltaket. Fylkesmannen kan bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for, samt sette nedre eller øvre grense for antall meter det kan gis tilskudd for.

Tiltaksklasser: Høy tilrettelegging, Lav tilrettelegging

Tilskuddet utmåles per meter.

Vårt forslag til tekst i § 18 Vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet

Det kan gis tilskudd for vedlikehold og merking av turstier for delen av stien som går over jordbruksareal. Turstien skal være åpen for allmenn ferdsel.

Tiltaksklasser: **Lav tilrettelegging**

Tilskuddet utmåles per meter.

Kapittel 6 Avrenning til vann

§ 19 (35) Kantsone i eng

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at arealer der det dyrkes flerårige urte-/grasvekster til fôr og som grenser mot vassdrag, ikke blir gjødslet eller sprøytet.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for å ha en kantsone i eng langs kanten mot vassdrag som ikke er gjødslet eller sprøytet i søknadsåret. Sonen det gis tilskudd for skal ha en bredde på minimum seks meter [*fire meter dersom dette bestemmes av fylkesmannen*], målt fra vassdragets normalvannstand, der minst fire [*to meter*] ligger på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Kantsonen skal høstes ved slått eller beiting i søknadsåret. Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Fylkesmannen skal bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall meter det kan gis tilskudd for.

Tilskuddet utmåles per meter.

Vårt forslag til tekst i § 19 Kantsone i eng

Det kan gis tilskudd for å ha en kantsone i eng langs kanten mot vassdrag som ikke er gjødslet eller sprøytet i søknadsåret. Sonen det gis tilskudd for skal ha en bredde på minimum **seks meter**, målt fra vassdragets normalvannstand, der **minst fire** ligger på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Kantsonen skal høstes ved slått eller beiting i søknadsåret. Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tilskuddet gjelder for arealer som drenerer til jordbrukspåvirkede vassdrag/vannforekomster, se vedlegg til forskrift.

Tilskuddet utmåles per meter.

Kapittel 7 Utslipp til luft

§ 20 (37) Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at husdyrgjødsel og biorest blir spredt på mest mulig gunstig tidspunkt. Dette er viktig for å få best mulig opptak av næringsstoffene i avlingene, og redusere forurensning av vann og utslipp til luft.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest om våren eller i vekstsesongen. *[Dersom fylkesmannen fastsetter frist: Siste frist for spredning er (dato)].* Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter spredning i søknadsåret. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Tilskudd kan bare gis dersom all husdyrgjødsel som foretaket disponerer spres om våren eller i vekstsesongen.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Fylkesmannen kan bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst i § 20 Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest om våren eller i vekstsesongen. **Siste frist for spredning er 15. august.** Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter spredning i søknadsåret. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Tilskudd kan bare gis dersom all husdyrgjødsel som foretaket disponerer spres om våren eller i vekstsesongen.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for, er 500 daa.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 21 (38) Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at husdyrgjødsel og biorest blir lagt rett ned på jorda (nedlegging) eller blandet direkte i jordsmonnet (nedfelling) i stedet for tradisjonell breispredning med gjødselkanon eller lignende.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling eller nedlegging. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. *[Dersom fylkesmannen fastsetter frist: Siste frist for spredning er dato].* Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret. Husdyrgjødsel og biorest som er spredd ved nedlegging i åpen åker må moldes ned innen to timer.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Fylkesmannen kan bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst § 21 Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling eller nedlegging. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. **Siste frist for spredning er 15. august.** Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret. Husdyrgjødsel og biorest som er spredd ved nedlegging i åpen åker må moldes ned innen to timer.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for, er 500 daa.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 22 (39) Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at husdyrgjødsel og biorest blir blandet inn i jordsmonnet raskt etter spredning.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for nedmolding av husdyrgjødsel og biorest ved harving eller pløying innen to timer etter overflatespredning. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar.

[Dersom fylkesmannen fastsetter frist: Siste frist for spredning er dato]. Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning i søknadsåret.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato, tidspunkt for nedmolding og gjødselmengde spredd per dekar.

Fylkesmannen kan bestemme hvilke områder tilskuddet gjelder for. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst § 22 Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding

Det kan gis tilskudd for nedmolding av husdyrgjødsel og biorest ved harving eller pløying innen to timer etter overflatespredning. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. **Siste frist for spredning er 15. august.** Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning i søknadsåret.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato, tidspunkt for nedmolding og gjødselmengde spredd per dekar.

Øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for, er 500 daa.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 23 (40) Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til bruk av tilførselsslager for spredning av husdyrgjødsel og biorest for å redusere jordpakking.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest med tilførselsslange, som et tillegg til tilskudd etter [§§ spredning vår/vekstsesong, nedfelling eller nedlegging, rask nedmolding].

Foretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Fylkesmannen skal bestemme hvilken kombinasjon av [§§ spredning vår/vekstsesong, nedfelling eller nedlegging, rask nedmolding] tilskudd for spredning av tilførselsslange kan gjelde for. Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst § 23 Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest med tilførselsslange, som et tillegg til tilskudd etter § 20 spredning vår/vekstsesong, § 21 nedfelling eller nedlegging, § 22 rask nedmolding.

Foretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Tilskuddet for spredning med tilførselsslange gjelder i kombinasjon med et av tilskuddene § 20 spredning vår/vekstsesong, § 21 nedfelling eller nedlegging, og § 22 rask nedmolding.

Øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for er 500 daa.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 8 Plantevern

§ 24 (42) Ugrasbekjempelse i radkulturer

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til metoder for å fjerne ugras uten bruk av plantevernmidler.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for mekanisk ugrasbekjempelse eller flemming i radkulturer. Det gis ikke tilskudd dersom det benyttes ugrasmidler før høsting, unntatt ved nedsviing av potetris.

Arealer som Debio har klassifisert som karensareal eller økologisk drevet areal er ikke tilskuddsberettiget.

Fylkesmannen kan sette nedre eller øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for.

Tiltaksklasse: Flemming, mekanisk ugrasbekjempelse.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst § 24 Ugrasbekjempelse i radkulturer

Det kan gis tilskudd for mekanisk ugrasbekjempelse eller flemming i radkulturer. Det gis ikke tilskudd dersom det benyttes ugrasmidler før høsting, unntatt ved nedsviing av potetris.

Arealer som Debio har klassifisert som karensareal eller økologisk drevet areal er ikke tilskuddsberettiget.

Tiltaksklasse: **Flemming, mekanisk ugrasbekjempelse.**

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 9 Miljøavtale

§ 25 (43) Miljøavtale

Formålet med tilskuddet:

Formålet med tilskuddet er å stimulere til at foretak gjennomfører flere miljøtiltak, som i kombinasjon gir større miljøgevinst enn enkelttiltak.

(Formålet er fastsatt av Landbruksdirektoratet, men er ikke tatt inn i selve forskriftsmalen)

Det kan gis tilskudd for foretak som gjennomfører en kombinasjon av tiltak for styrket miljøinnsats.

Fylkesmannen skal bestemme hvilke områder tilskuddet gis for, samt hvilke tiltak fra denne instruksjonen som inngår i miljøavtalen. Fylkesmannen kan også sette ytterligere miljøkrav knyttet til tilskuddet, for å oppnå en ønsket miljøeffekt.

Tiltaksklasser: Trinn 1 og trinn 2.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Vårt forslag til tekst § 25 Miljøavtale

Det kan gis tilskudd for foretak som gjennomfører en kombinasjon av tiltak for styrket miljøinnsats.

Trinn 1: Det må kombineres to ulike RMP – tiltak fra temaene 1) avrenning til vann, 2) biologisk mangfold og/eller 3) utslipp til luft.

Trinn 2: Det må kombineres minst tre ulike RMP – tiltak fra temaene 1) avrenning til vann, 2) biologisk mangfold og/eller 3) utslipp til luft.

Ett av tiltakene kan byttes ut med følgende norm for redusert gjødsling:

- I en sone på 10 meter til kanaler/grøfter etableres en sone der det ikke spres husdyrgjødsel.
- Husdyrgjødsel spres for øvrig fra vekststart og innen 15. august.
- I en sone på 5 meter til kanaler/grøfter etableres en sone der det ikke spres kunstgjødsel.
- Det skal for øvrig benyttes fosfatfri kunstgjødsel, NK – gjødsel.

Dette gjelder arealer som drenerer til jordbrukspåvirkede vassdrag/vannforekomster, jf. vedlegg til forskrift.

Tiltaksklasse: Trinn 1 og trinn 2.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 10 Generelle bestemmelser

§ 26 (44) Utmåling og utbetaling av tilskudd

Tilskuddet utmåles etter satser fastsatt årlig av fylkesmannen i regionalt miljøprogram. Tilskuddet skal kun gis det året som tiltaket blir gjennomført.

Fylkesmannen kan sette et maksbeløp for tilskudd et foretak kan innvilges per tiltak eller grupper av tiltak innenfor temaene kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturminner- og miljøer, friluftsliv, avrenning til vann, utslipp til luft eller plantevern. Avgrensingen skal fastsettes i regionalt miljøprogram.

§ 27 (45) Søknad

Foretak som søker tilskudd skal benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet.

Søknadsfristen er **15. oktober**. For beitelag som søker tilskudd etter **§ 5** Drift av beitelag er fristen 15. november.

Dersom søknad leveres etter fristene i første ledd, reduseres tilskuddet med 1 000 kroner per virkedag inntil 20 virkedager etter fristens utløp. Tilskuddet kan ikke overdras til eie eller pant.

§ 28 (46) Administrasjon, dispensasjon og klage

Fylkesmannen administrerer tilskuddene etter denne forskriften.

Vedtak om tilskudd fattes av kommunen. Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene om tilskudd fastsatt i denne forskriften.

Vedtak fattet av kommunen kan påklages til fylkesmannen. Vedtak fattet av fylkesmannen i første instans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

§ 29 (47) Opplysningsplikt og kontroll

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen.

Kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskudd er riktige. Søker plikter å utlevere all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer tilskuddet. Opplysninger gitt i forbindelse med søknad om tilskudd kan også kontrolleres ved telling og måling på de eiendommer som foretaket benytter i driften.

§ 30 (48) Avkorting av tilskudd

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har

- a) drevet eller driver sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, eller
- b) gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre,

kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket

- a) har oversittet de frister som kommunen, fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av § 29 opplysningsplikt og kontroll,
- b) har brutt bestemmelser i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging, eller
- c) ikke har ført journal over plantevernmidler som foretaket har benyttet på arealene det søkes tilskudd for. Journalen skal inneholde opplysninger om navn på plantevernmiddelet som brukes, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke kan fremlegge slike journaler for de siste tre årene.

§31 (49) Tilbakebetaling og renter mv.

Dersom foretaket som følge av manglende oppfyllelse av vilkår i denne forskriften eller av andre grunner har mottatt en utbetaling som ikke er berettiget, kan det feilutbetalte beløpet kreves tilbakebetalt fra mottakeren eller motregnes i senere utbetaling av tilskudd. Tilsvarende gjelder differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskudd som følge av vedtak om avkorting etter § 30 Avkorting av tilskudd.

For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Krav fra offentlig myndighet som utspringer av foretakets jordbruksvirksomhet kan motregnes i senere utbetalinger av tilskudd til foretaket.

§ 32 (50) Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft [dato fastsatt av Fylkesmannen]. Samtidig oppheves [tidligere regional forskrift].